

ฝึกโจทย์ สอบ คณิตและคอม จนกว่าจะพิชิตภูเขาสูงนี้

หนังสือแบบฝึกหัด

ชุดที่ 2 พิชคณิต

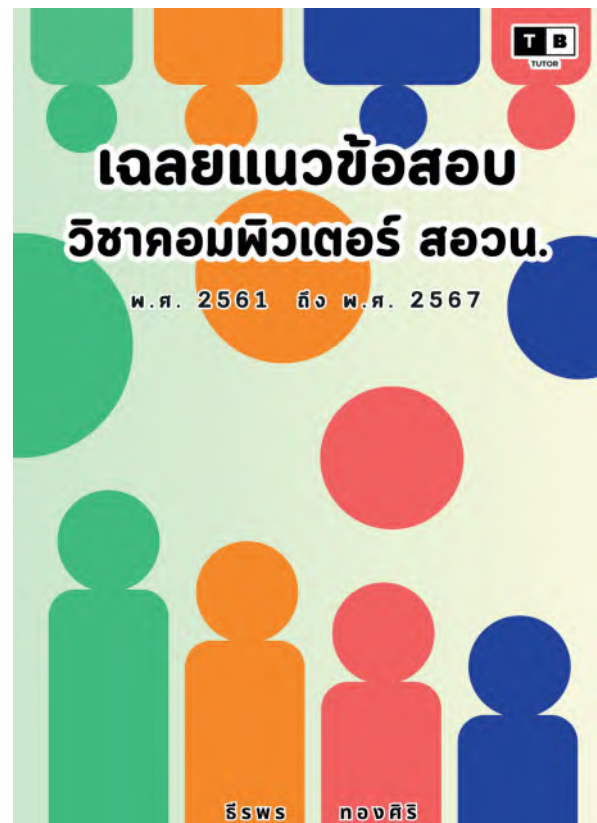

TUTOR

สวัสดีครับ ผมหนึ่งในทีมงานของ TBTUTOR
ต้องขอขอบคุณในการสนับสนุนหนังสือ
ของ TBTUTOR เป็นอย่างมากครับ
ผมหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์กับคุณมากนะครับ
สามารถดูหนังสือเล่มอื่นหรือข้อมูลต่าง ๆ ของเราได้
ตามนี้เลยนะครับ

ติดตามผลงานได้ที่   **TBTUTOR**

หนังสือในเครือของ TBTUTOR

สารบัญ

1 เลขยกกำลัง	5
1.1 บทนิยามและสมบัติของเลขยกกำลัง	6
1.2 จำนวนติดลบ	14
1.3 เลขยกกำลังที่มีเลขชี้กำลังเป็นจำนวนตรรกยะ	23
2 พังก์ชัน (1)	35
2.1 พังก์ชันและการหาค่าของฟังก์ชัน	36
2.2 ลำดับ	52
2.3 อนุกรม	56
2.4 ประเภทของฟังก์ชัน	70
2.5 ฟังก์ชันหลายตัวแปร	89
3 พหุนาม	91
3.1 พหุนามและการดำเนินการ	92
3.2 การแยกตัวประกอบพหุนาม	103
3.3 ทฤษฎีเศษเหลือ	105
3.4 พหุนามเอกพันธ์และพหุนามสมมาตร	115
3.5 การหาสัมประสิทธิ์ของพหุนาม	123
4 เอกลักษณะทางพีชคณิต	127
4.1 เอกลักษณะของพหุนามสองตัวแปร	128
4.2 เอกลักษณะของพหุนามสามตัวแปร	138
5 สมการ	141
5.1 สมการเชิงเส้น	142
5.2 สมการกำลังสอง	151
5.3 สมการพหุนามและสูตรของวีต	165
5.4 สมการดีกรีของพหุนาม	179

5.5	สมการค่าสัมบูรณ์	183
5.6	สมการเศษส่วนพหุนาม	185
5.7	สมการหลายตัวแปร	191
6	ระบบสมการ	195
6.1	ระบบสมการเชิงเส้น	196
6.2	ระบบสมการไม่เชิงเส้น	201
6.3	ระบบสมการฟังก์ชันสมมาตร	211
7	อสมการ	219
7.1	อสมการเบื้องต้น	220
7.2	อสมการค่าสัมบูรณ์	234
7.3	ปัญหาค่าต่ำสุด - ค่าสูงสุด	242
8	ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน (2)	249
8.1	ความสัมพันธ์	250
8.2	ฟังก์ชัน	259
8.3	คุณสมบัติของฟังก์ชัน	263
8.4	การดำเนินการของฟังก์ชัน	270
8.5	ฟังก์ชันผกผัน	273

ส่วนที่ 1

เลขยกกำลัง

เนื้อหาในบทนี้มุ่งเน้นการขยายขอบเขตของนิยามเลขยกกำลังจากเดิมที่พิจารณาเพียงจำนวนเต็ม ไปสู่กรณีที่เลขชี้กำลังเป็นจำนวนตรรกยะ ซึ่งถือเป็นรากฐานสำคัญในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างเลขยกกำลังและค่าราก โดยผู้อ่านจะได้ศึกษาสมบัติเชิงพีชคณิตที่จำเป็น การจัดรูปนิพจน์ที่ซับซ้อน และทฤษฎีบทที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ

1.1 บทนิยามและสมบัติของเลขยกกำลัง

บทนิยาม 1.1: เลขยกกำลังบนจำนวนเต็ม

กำหนดให้ a เป็นจำนวนจริง และ n เป็นจำนวนเต็มบวก นิยามดังนี้

- เลขยกกำลังที่เลขชี้กำลังเป็นจำนวนเต็มบวก

$$a^n = \underbrace{a \cdot a \cdot a \cdot \dots \cdot a}_{n \text{ ตัว}}$$

- เลขยกกำลังที่เลขชี้กำลังเป็นศูนย์

ถ้า $a \neq 0$ นิยาม

$$a^0 = 1$$

- เลขยกกำลังที่เลขชี้กำลังเป็นจำนวนเต็มลบ

ถ้า $a \neq 0$ นิยาม

$$a^{-n} = \frac{1}{a^n}$$

ตัวอย่างที่ 1.1. จงหาค่าของ

1. $2^6 =$

6. $(-5)^3 =$

2. $(-3)^3 =$

7. $4^3 =$

3. $9^4 =$

8. $(-0.2)^4 =$

4. $0.6^3 =$

9. $2.4^3 =$

5. $\left(\frac{2}{3}\right)^4 =$

10. $\left(-\frac{7}{3}\right)^2 =$

ตัวอย่างที่ 1.2. จงหาค่าของ

1. $4^{-3} =$

4. $2.4^{-2} =$

2. $(-2)^{-5} =$

5. $\left(\frac{6}{11}\right)^{-3} =$

3. $0.5^{-3} =$

6. $\left(-\frac{4}{7}\right)^{-3} =$

โจทย์ปัญหา 1.1. $\left[2^{(-2)^{(-2)}}\right]^{(-2)^{(-2)^2}}$ มีค่าเท่ากับข้อใดต่อไปนี้

1. $\frac{1}{16}$

2. $\frac{1}{4}$

3. 4

4. 16

โจทย์ปัญหา 1.2. $30(1 + 2^4)(1 + 2^8)(1 + 2^{16})(1 + 2^{32})(1 + 2^{64})$ มีค่าเท่ากับข้อใดต่อไปนี้

1. $2^{129} + 4$

2. $2^{129} - 4$

3. $2^{129} + 2$

4. $2^{129} - 2$

โจทย์ปัญหา 1.3. (สอวน คอม 2562)

ข้อใดมีค่ามากที่สุด

1. 2^{59}

2. 3^{34}

3. 4^{29}

4. 6^{20}

โจทย์ปัญหา 1.4. (สอวน คณิต 2547)

ให้ n เป็นจำนวนนับที่เล็กที่สุดที่ทำให้ 2^n และ 5^n เป็นจำนวน 2 จำนวน ซึ่งตัวเลขที่มีค่าประจำหลักที่มากที่สุดของ 2^n และ 5^n เป็นตัวเลขตัวเดียวกัน แล้วเศษจากการหาร 5^n ด้วย 2^n มีค่าเท่ากับเท่าไร

โจทย์ปัญหา 1.5. (สอวน คอม 2561)

กำหนด $k^2 = -1$ และ $n = 40$ จงหาค่าของ $k^n + k^{2n-1} + k^{2n+1}$

1. 1

2. -1

 3. k

 4. $k + 1$

ทฤษฎีบท 1.1: สมบัติของเลขยกกำลัง

กำหนดให้ a และ b เป็นจำนวนจริง และให้ m และ n เป็นจำนวนเต็ม จะได้ว่า

$$1. a^m \cdot a^n = a^{m+n}$$

$$2. \frac{a^m}{a^n} = a^{m-n} \text{ เมื่อ } a \neq 0$$

$$3. (a^m)^n = a^{mn}$$

$$4. (ab)^n = a^n b^n$$

$$5. \left(\frac{a}{b}\right)^n = \frac{a^n}{b^n} \text{ เมื่อ } b \neq 0$$

$$6. a^m = a^n \text{ ก็ต่อเมื่อ } m = n \text{ โดยที่ } a \neq 0, 1, -1$$

ตัวอย่างที่ 1.3. เขียนให้อยู่ในรูปสำเร็จ

$$1. \frac{a^2 \cdot (a^3 \cdot a^{-5})^{-2}}{(a^{-3} \cdot a^7)^{-2}}$$

$$2. \left(\frac{ab^{-1}}{a^{-1}b}\right)^{-4} \div \left(\frac{a^2b^{-2}}{a^{-2}b^2}\right)^{-2}$$

$$3. \frac{a^2 + a^3 + a^4}{a^5 + a^6 + a^7}$$

$$4. \frac{a^{-2} - b^{-2}}{a^{-1} + b^{-1}}$$

5. $\frac{a^{-1} + b^{-1}}{(a + b)^{-1}}$

6. $\frac{a + b}{a^{-1} + b^{-1}} \cdot \frac{a^2 - b^2}{a^{-1} - b^{-1}}$

โจทย์ปัญหา 1.6. (สอวน คณิต 2549)

ถ้า $3^x = 5$ จงหาค่าของ 3^{2x+3}

โจทย์ปัญหา 1.7. ถ้า $3^{27^x} = 27^{3^x}$ แล้ว x มีค่าเท่ากับข้อใดต่อไปนี้

1. 0.5

2. 1

3. 1.5

4. 2

โจทย์ปัญหา 1.8. (สอวน คณิต 2550)

ให้ x เป็นจำนวนจริงที่สอดคล้องกับสมการ

$$2^{16^x} = 16^{2^x}$$

จงหาค่าของ $3x$

โจทย์ปัญหา 1.9. (สอวน คอม 2562)

ถ้า x เป็นจำนวนจริง โดยที่ $256^x = (2^x + 6)^4$ จงหาค่าของ 8^x

1. 3

2. 9

3. 18

4. 27

โจทย์ปัญหา 1.10. (สอวน คอม 2561)

ถ้า $2^a \times 2^b = 65536$ และ $2^a \div 2^b = 4096$ จงหาค่าของ $\frac{a}{b}$

1. $\frac{1}{7}$

2. 7

3. $\frac{4}{3}$

4. $\frac{3}{4}$

โจทย์ปัญหา 1.11. (สอวน คอม 2561)

การเพิ่มขึ้นของจำนวนยีสต์ในแป้งหมักขนมปังทุก ๆ นาที ยีสต์จะเพิ่มจำนวนเป็น 2 เท่า ถ้าใช้เวลา 48 นาที จำนวนยีสต์ จะมีปริมาณเต็มตามสูตรทำขนมปังพอดี จงหาเวลาที่จะมีปริมาณจำนวนยีสต์เป็นครึ่งหนึ่งของสูตรทำขนมปัง

1. 6

2. 12

3. 24

4. 47

โจทย์ปัญหา 1.12. (สอน คอม 2565)

จงหาค่าของ k และ m ที่สอดคล้องสมการ $\frac{x^{2k} \times x^m}{x^m \div x^k} = x^{45}$ ตามลำดับ

1. 5, 5

2. 5, 15

3. 15, 5

4. 25, 15

โจทย์ปัญหา 1.13. กำหนดให้ x และ y เป็นจำนวนจริงที่มีค่าไม่เท่ากับศูนย์โดยที่ $x + y \neq 0$ และสอดคล้องกับสมการ

$$3^x \cdot 5^y = 1$$

$$\frac{3^{x^2-x}}{5^x + 3^{x^2-x}} = \frac{5^y \cdot 3^{y^2+y}}{135^{x+y} + 5^y \cdot 3^{y^2+y}}$$

จงหาค่าของ $\left(\frac{3^{4x} \cdot 25^{3x+y} \cdot 135^y}{75^{x+y} \cdot 3^{2x+2y} \cdot 5^{4x-1}} \right)^{y-x}$

1. 1

2. 9

3. 16

4. 25

1.2 จำนวนติดกรณฑ์

บทนิยาม 1.2: รากที่สองของจำนวนจริง

กำหนดให้ a และ x เป็นจำนวนจริงโดยที่ $a \geq 0$

เราเรียก x ว่ารากที่สองของ a ก็ต่อเมื่อ $x^2 = a$

เราจะใช้สัญลักษณ์ $\sqrt{a}$ คือรากที่สองที่ไม่ติดลบของ a

ในกรณีที่ $a > 0$ เราเรียก $-\sqrt{a}$ คือรากที่สองที่เป็นจำนวนลบของ a

ทฤษฎีบท 1.2: สมบัติของรากที่สอง

กำหนดให้ a และ b เป็นจำนวนจริงที่ไม่ติดลบ จะได้ว่า

$$1. \sqrt{a} \cdot \sqrt{b} = \sqrt{ab}$$

$$2. \frac{\sqrt{a}}{\sqrt{b}} = \sqrt{\frac{a}{b}} \text{ เมื่อ } b \neq 0$$

ตัวอย่างที่ 1.4. จงเขียนจำนวนต่อไปนี้ให้ตัวส่วนไม่อยู่ในรูปติดเครื่องหมายกรณฑ์

$$1. \frac{1}{\sqrt{2}} =$$

$$2. \frac{4}{\sqrt{8}} =$$

$$3. \frac{21}{\sqrt{3}} =$$

$$4. \frac{100}{\sqrt{5}} =$$

$$5. \frac{1}{\sqrt{2}+1} =$$

$$6. \frac{1}{\sqrt{3}-1} =$$

$$7. \frac{1}{\sqrt{7}+\sqrt{3}} =$$

$$8. \frac{1}{\sqrt{5}-\sqrt{3}} =$$

โจทย์ปัญหา 1.14. (สอวน คอม 2561)

จงหาค่า x ในสมการ $(\sqrt{8} + \sqrt{18} + \sqrt{x})^2 = 200$

1. 72

2. 50

3. 32

4. 18

โจทย์ปัญหา 1.15. $\frac{4}{1 - \sqrt{2} + \sqrt{3}}$ เท่ากับข้อใดต่อไปนี้

1. $\sqrt{6} + \sqrt{2} + 2$

2. $\sqrt{6} - \sqrt{2} + 2$

3. $\sqrt{6} - \sqrt{2} - 2$

4. $\sqrt{6} + \sqrt{2} - 2$

โจทย์ปัญหา 1.16. $\frac{4}{1 + \sqrt{2} + \sqrt{3}} + \sqrt{6}$ มีค่าเท่ากับข้อใดต่อไปนี้

1. $7 - 2\sqrt{2}$

2. $5 - \sqrt{2}$

3. $2 + \sqrt{2}$

4. $1 + 2\sqrt{2}$

โจทย์ปัญหา 1.17. ข้อใดต่อไปนี้มีค่าเท่ากับ $\frac{\sqrt{8}}{\sqrt{3} + \sqrt{6} + \sqrt{9}}$

1. $1 + \sqrt{\frac{1}{3}} + \sqrt{\frac{2}{3}}$

2. $1 + \sqrt{\frac{1}{3}} - \sqrt{\frac{2}{3}}$

3. $1 - \sqrt{\frac{1}{3}} + \sqrt{\frac{2}{3}}$

4. $\sqrt{\frac{1}{3}} + \sqrt{\frac{2}{3}} - 1$

โจทย์ปัญหา 1.18. (สอวน คอม 2562)

กำหนดให้ $x = \frac{\sqrt{3} + \sqrt{2}}{\sqrt{3} - \sqrt{2}}$ และ $y = \frac{\sqrt{3} - \sqrt{2}}{\sqrt{3} + \sqrt{2}}$ จงหาค่าของ $3y^2 - 5xy + 3x^2$

1. 147

2. 289

3. 294

4. 298

โจทย์ปัญหา 1.19. ค่าของ

$$(2\sqrt{2} + \sqrt{15} + \sqrt{17})(2\sqrt{2} - \sqrt{15} + \sqrt{17})(2\sqrt{2} + \sqrt{15} - \sqrt{17})(-2\sqrt{2} + \sqrt{15} + \sqrt{17})$$

เท่ากับเท่าใด

1. 111

2. 222

3. 333

4. 444

โจทย์ปัญหา 1.20. กำหนดให้ $A = (\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{4})(\sqrt{2} - \sqrt{3} - \sqrt{4})$

และ $B = (\sqrt{2} - \sqrt{3} + \sqrt{4})(\sqrt{2} + \sqrt{3} - \sqrt{4})$ แล้ว ค่าของ $|AB|$ เท่ากับเท่าใด

1. 23

2. 25

3. 27

4. 29

โจทย์ปัญหา 1.21. (สอวน คณิต 2546)

กำหนดให้ $\left(\frac{1}{2}\right)^{4x} = 3 - 2\sqrt{2}$ แล้วค่าของ $\frac{2^{6x} - 2^{-6x}}{2^{2x} - 2^{-2x}}$ มีค่าเท่ากับเท่าไร

บทนิยาม 1.3: รากที่ n ของจำนวนจริง

กำหนดให้ a และ x เป็นจำนวนจริง และ n เป็นจำนวนเต็มที่มากกว่าหนึ่ง

เราเรียก x ว่ารากที่ n ของ a ก็ต่อเมื่อ $x^n = a$

เราล่าว่า x เป็นค่าหลักของรากที่ n ของ a เมื่อ

1. x เป็นรากที่ n ของ a และ

2. $ax \geq 0$

เราจะใช้สัญลักษณ์ $\sqrt[n]{a}$ แทนด้วย x

ทฤษฎีบท 1.3: สมบัติของรากที่ n

กำหนดให้ a และ b เป็นจำนวนจริงที่และ n เป็นจำนวนเต็มที่มากกว่าหนึ่ง โดยที่ $\sqrt[n]{a}$ และ $\sqrt[n]{b}$ เป็นจำนวนจริง จะได้ว่า

1. $\sqrt[n]{a} \cdot \sqrt[n]{b} = \sqrt[n]{ab}$

2. $\frac{\sqrt[n]{a}}{\sqrt[n]{b}} = \sqrt[n]{\frac{a}{b}}$ เมื่อ $b \neq 0$

การพิจารณาค่าของ $\sqrt{a+b \pm 2\sqrt{ab}}$ เมื่อ $a > b$

เนื่องจาก

$$(\sqrt{a} \pm \sqrt{b})^2 = a + b \pm 2\sqrt{ab}$$

เราจะได้ว่า $\sqrt{a+b \pm 2\sqrt{ab}} = \sqrt{a} \pm \sqrt{b}$

ตัวอย่างที่ 1.5. จงหาค่าของ

1. $\sqrt{4+2\sqrt{3}} =$

2. $\sqrt{9+2\sqrt{14}} =$

3. $\sqrt{5-2\sqrt{6}} =$

4. $\sqrt{12-2\sqrt{35}} =$

5. $\sqrt{10+2\sqrt{21}} =$

6. $\sqrt{50-2\sqrt{609}} =$

ตัวอย่างที่ 1.6. จงหาค่าของ

1. $\sqrt{6 + \sqrt{20}} =$

2. $\sqrt{11 + \sqrt{112}} =$

3. $\sqrt{15 - 4\sqrt{14}} =$

4. $\sqrt{16 - 6\sqrt{7}} =$

ตัวอย่างที่ 1.7. จงหาค่าของ

1. $\sqrt{2 + \sqrt{3}} =$

2. $\sqrt{8 - \sqrt{15}} =$

3. $\sqrt{7 - \sqrt{45}} =$

4. $\sqrt{12 + \sqrt{143}} =$

โจทย์ปัญหา 1.22. $\sqrt{3 + \sqrt{5}} - \sqrt{3 - \sqrt{5}}$ เท่ากับข้อใดต่อไปนี้

1. 1

2. $\sqrt{2}$

3. $\sqrt{3}$

4. 2

โจทย์ปัญหา 1.23. (สอวน คณิต 2549)

 จงหาค่าของ $\sqrt{7 - \sqrt{48}} + \sqrt{7 + \sqrt{48}}$

โจทย์ปัญหา 1.24. (สอน คณิต 2543)

กำหนดให้ $N = \frac{\sqrt{\sqrt{5}+2} + \sqrt{\sqrt{5}-2}}{\sqrt{\sqrt{5}+1}} - \sqrt{3-2\sqrt{2}}$ จงหาค่าของ $[N]$

โจทย์ปัญหา 1.25. (สอน คณิต 2543)

กำหนดให้

$$x = \frac{1}{3-\sqrt{8}} - \frac{1}{\sqrt{8}-\sqrt{7}} + \frac{1}{\sqrt{7}-\sqrt{6}} - \frac{1}{\sqrt{6}-\sqrt{5}} + \frac{1}{\sqrt{5}-2}$$

แล้ว $[-\frac{2}{3}x]$ มีค่าเท่าไร

โจทย์ปัญหา 1.26. (สอวน คณิต 2543)

ให้ $X = \{n \in \mathbb{Z}^+ \mid \sqrt{n} - \sqrt{n-1} < 0.01\}$ แล้วค่าต่ำสุดของสมาชิกทุกตัวใน X มีค่าเท่าไร

โจทย์ปัญหา 1.27. (สอวน คณิต 2544)

กำหนดให้ $x = \frac{\sqrt{3} + \sqrt{5} + \sqrt{3 - \sqrt{5}}}{\sqrt{3 - \sqrt{8}}} - \frac{2}{\sqrt{4 + 2\sqrt{3}}} + \sqrt{5 - 2\sqrt{6}}$ จงหาค่าของ $[x]$

1.3 เลขยกกำลังที่มีเลขชี้กำลังเป็นจำนวนตรรกยะ

บทนิยาม 1.4

กำหนดให้ a เป็นจำนวนจริง และ n เป็นจำนวนเต็มที่ยิ่งกว่าหนึ่ง โดยที่ $\sqrt[n]{a}$ เป็นจำนวนจริง

$$a^{\frac{1}{n}} = \sqrt[n]{a}$$

บทนิยาม 1.5: เลขยกกำลังบนจำนวนตรรกยะ

กำหนดให้ a เป็นจำนวนจริง โดยที่ $a \neq 0$ และ r เป็นจำนวนตรรกยะ ถ้า $r = \frac{p}{q}$ โดยที่ p และ q เป็นจำนวนเต็ม ซึ่ง $q > 0$ และตัวหารร่วมมากของ p และ q เท่ากับ 1 ถ้า $a^{\frac{1}{q}}$ เป็นจำนวนจริง แล้ว

$$a^r = a^{\frac{p}{q}} = \left(a^{\frac{1}{q}}\right)^p = \left(\sqrt[q]{a}\right)^p$$

ตัวอย่างที่ 1.8. จงหาค่าของ

1. $4^{\frac{5}{2}} =$
2. $27^{\frac{2}{3}} =$
3. $0.0016^{\frac{1}{4}} =$
4. $3^{\frac{3}{2}} =$
5. $25^{-\frac{3}{2}} =$
6. $125^{-\frac{2}{3}} =$
7. $0.01^{-\frac{3}{2}} =$
8. $2^{-\frac{5}{3}} =$

โจทย์ปัญหา 1.28. กำหนดให้ a และ b เป็นจำนวนจริงบวก จงหาค่าของ $\left(\frac{a\sqrt{b^{-1}}}{\sqrt[3]{b}} \div \frac{\sqrt{ba^{-3}}}{\sqrt[3]{a^{-6}b^5}}\right)^6$ มีค่าตรงกับข้อใด

1. a^2b

2. ab^2

3. a^2b^3

4. a^3b^2

โจทย์ปัญหา 1.29. $1 + (2^{\frac{1}{2}} - 1)^{\frac{1}{2}}(2^{\frac{1}{2}} + 1)^{-\frac{1}{2}}$ มีค่าเท่ากับข้อใดต่อไปนี้

1. $2^{-\frac{1}{2}}$

2. 1

3. $2^{\frac{1}{2}}$

4. $2^{\frac{1}{4}}$

โจทย์ปัญหา 1.30. ถ้า a, b และ c เป็นจำนวนจริงบวกซึ่ง $a^{15} = b^{10} = c^6$ แล้ว abc มีค่าเท่ากับข้อใดต่อไปนี้

1. c^2

2. c^3

3. c^4

4. c^5

โจทย์ปัญหา 1.31. กำหนดให้ x, y, z, a, b และ c เป็นจำนวนจริงที่สอดคล้องกับสมการ $x^a = y^b = z^c$ และ $xz = y^2$ ข้อใดเป็นจริง

1. $ab + bc = 2ac$

3. $ca + ab = 2bc$

2. $bc + ca = 2ab$

4. $ab + bc + ca = 2abc$

โจทย์ปัญหา 1.32. กำหนดให้ x และ y เป็นจำนวนจริงโดยที่ $63^x = 9$ และ $63^y = 5$ แล้ว $7^{\frac{x+2y}{1-x}}$ มีค่าเท่ากับเท่าใด

1. 175

2. 225

3. 235

4. 265

โจทย์ปัญหา 1.33. กำหนดให้ m และ n เป็นจำนวนจริงโดยที่ $540^m = 5$ และ $540^n = 2$ แล้ว $135^{\frac{m+2n-1}{3(2n-1)}}$ มีค่าเท่ากับเท่าใด

1. 3

2. 5

3. 7

4. 11

โจทย์ปัญหา 1.34. $\frac{1}{1 + 2^{-\frac{1}{3}} + 2^{\frac{1}{3}}} + \frac{1}{1 + 2^{-\frac{1}{3}} + 2^{-\frac{2}{3}}} + \frac{1}{1 + 2^{\frac{1}{3}} + 2^{\frac{2}{3}}}$ เท่ากับข้อใดต่อไปนี

1. $2^{-\frac{2}{3}}$ 2. $2^{-\frac{1}{3}}$ 3. 1   4. $2^{\frac{1}{3}}$

โจทย์ปัญหา 1.35. กำหนดให้ x เป็นคำตอบของสมการ

$$2^{x+2x+\dots+45x} = 2048 \cdot 2^{11x+12x+\dots+45x}$$

จงหาค่าของ $3^{\frac{1}{x}}$

1. 9   2. 27   3. 81   4. 243

โจทย์ปัญหา 1.36. (สอวน คอม 2564)

ให้ a และ b เป็นจำนวนจริงที่มีค่าน้อยที่สุดและค่ามากที่สุดตามลำดับที่เป็นคำตอบของสมการ

$$(2^x - 2)^{10} = 32^x$$

จงหาค่าของ 9^{b-a}

1. 18   2. 27   3. 81   4. 729

โจทย์ปัญหา 1.37. กำหนดให้ x เป็นจำนวนจริงซึ่ง $\frac{4^{x+\frac{1}{2}} - 4 \cdot 2^{x-2}}{2^x + 2^{x+1}} = 8$
แล้วค่าของ $\sqrt{2^{x+1}} + \sqrt{2^{x+2}} + \dots + \sqrt{2^{x+11}}$ เท่ากับเท่าใด

โจทย์ปัญหา 1.38. (สอน คอม 2566)

ในการทดลองขยายพันธุ์ของแบคทีเรียครั้งหนึ่ง พบว่าจำนวนแบคทีเรียจะเพิ่มเป็น 2 เท่าทุก ๆ 5 นาที ถ้าการทดลองเริ่มจากมีแบคทีเรีย 1000 เซลล์ แล้วเมื่อเวลาผ่านไป 1 ชั่วโมง จะมีจำนวนแบคทีเรียเท่าใด

1. 2048000 เซลล์	3. 8192000 เซลล์
2. 4096000 เซลล์	4. มากกว่า 8192000 เซลล์

โจทย์ปัญหา 1.39. ให้ x เป็นจำนวนจริงที่ทำให้ $2022^x < 2021^x$ ข้อใดต่อไปนี้เป็นจริงเสมอ

1. $2564^x < 0$ 2. $(-1)^x > 0$ 3. $x^{2564} > x^{2566}$ 4. $x^{2564} > x^{2565}$

โจทย์ปัญหา 1.40. ข้อใดถูกต้องสำหรับ x เป็นจำนวนจริงและ $x^4 < |x^3|$

1. $x < -1$ หรือ $-1 < x < 0$ 3. $0 < x < 1$ หรือ $x > 1$
 2. $-1 < x < 0$ หรือ $0 < x < 1$ 4. $x < -1$ หรือ $x > 1$

โจทย์ปัญหา 1.41. (สอวน คณิต 2548)

จงหาจำนวนเต็มบวก n ที่น้อยที่สุดที่ทำให้

$$2^{\frac{1}{7}} \cdot 2^{\frac{3}{7}} \cdot 2^{\frac{5}{7}} \cdot \dots \cdot 2^{\frac{2n-1}{7}}$$

มีค่ามากกว่า 10000

โจทย์ปัญหา 1.42. (สอน คณิต 2553)

ให้

$$A = \{n \in \mathbb{Z}^+ | \exists m \in \mathbb{Z} [2^8 + 2^{10} + 2^n = m^2]\}$$

จงเขียน A แบบแจกแจงสมาชิก

โจทย์ปัญหา 1.43. (สอน คณิต 2562)

ถ้า $a^{3n} = 5$ เมื่อ a เป็นจำนวนจริง และ n เป็นจำนวนเต็ม แล้ว $\frac{a^{4n} + a^{7n} + a^{-5n}}{a^{-2n} + a^n}$ มีค่าเท่าใด

โจทย์ปัญหา 1.44. (สอวน คณิต 2562)

สำหรับจำนวนเต็มบวก $n \geq 2$ ใดๆ

นิยาม $f(n)$ เป็นตัวประกอบที่ใหญ่ที่สุดของ n ที่ไม่ใช่ตัวมันเอง

กำหนดให้ $a_1 = 2019^{2562}$ และสำหรับจำนวนเต็มบวก n ใดๆ ซึ่ง $a_n \geq 2$ เป็นจำนวนเต็มบวก

นิยาม $a_{n+1} = a_n - f(a_n)$

ถ้า a_k คือพจน์แรกของลำดับนี้ที่มีค่าน้อยกว่า 2 แล้ว k มีค่าเท่าใด (Hint: 673 เป็นจำนวนเฉพาะ)

โจทย์ปัญหา 1.45. (สอวน คณิต 2563)

กำหนดให้ k เป็นจำนวนนับ ถ้า

$$\underbrace{3^{k+1} + 3^{k+1} + \dots + 3^{k+1}}_{3^k \text{ พจน์}} = 3645$$

แล้วจงหาค่าของ

$$\underbrace{\frac{1}{9^k} + \frac{1}{9^k} + \dots + \frac{1}{9^k}}_{243 \text{ พจน์}} = 3645$$

โจทย์ปัญหา 1.46. (สอวน คณิต 2565)

กำหนดให้ a, b และ c เป็นจำนวนจริงบวกซึ่งสอดคล้องกับสมการ $2^a = 3^b = 216^c$

จงหาค่าของ $\frac{ab}{ac + bc}$

โจทย์ปัญหา 1.47. (สอวน คณิต 2565)

กำหนดให้ a เป็นจำนวนตรรกยะบวกซึ่งสอดคล้องกับ

$$\sqrt{a} = \frac{\sqrt{8 + 4\sqrt{3}}}{\sqrt{2} + \sqrt{2 + \sqrt{3}}}$$

จงหาค่า a

โจทย์ปัญหา 1.48. (สอวน คณิต 2567)

ให้ x และ y เป็นจำนวนเต็มบวกที่สอดคล้องกับสมการ

$$15^{\frac{1}{x+1}} = \left(2025 \cdot 5^{\frac{y}{2}}\right)^{\frac{1}{x+13}}$$

ค่าของ $x + y$ มีค่าเท่าไร

โจทย์ปัญหา 1.49. (สอน คณิต 2551)

ให้ $q_1, q_2, q_3, \dots, q_n$ เป็นจำนวนตรรกยะที่สอดคล้องกับสมการ

$$\frac{1}{\sqrt{2} - \sqrt[3]{2}} = 2^{q_1} + 2^{q_2} + 2^{q_3} + \dots + 2^{q_n}$$

จงหาค่าของ $2(n + q_1 + q_2 + q_3 + \dots + q_n)$

ส่วนที่ 2

ฟังก์ชัน (1)

เนื้อหาในบทนี้มุ่งเน้นการปูพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับการคำนวณหาค่าของฟังก์ชัน (Function Evaluation) และการจำแนกรูปแบบลักษณะต่างๆ ของฟังก์ชันที่สำคัญในทางคณิตศาสตร์ โดยผู้อ่านจะได้ทำความเข้าใจกับนิยาม ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม รวมถึงการแทนค่าในรูปแบบพหุนามและฟังก์ชันอดิศัยเบื้องต้น

ทั้งนี้ เพื่อให้กระบวนการเรียนรู้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและกระชับ บทนี้จึงให้ความสำคัญกับหลักการใช้งานและการแก้โจทย์ปัญหาในระดับประยุกต์เป็นหลัก หากผู้อ่านท่านใดมีความประสงค์ที่จะศึกษาบทนิยามโดยละเอียดในเชิงทฤษฎีขั้นสูง การพิสูจน์คุณสมบัติเฉพาะทาง หรือโครงสร้างทางพีชคณิตที่ซับซ้อนของฟังก์ชันในเชิงลึก ผู้เขียนขอแนะนำให้ศึกษาเพิ่มเติมในเนื้อหาของบทที่ 8 ซึ่งได้รวบรวมรายละเอียดทางวิชาการไว้อย่างครบถ้วน

2.1 ฟังก์ชันและการหาค่าของฟังก์ชัน

ความหมายของฟังก์ชันในบทนี้ ผู้เขียนขอกล่าวว่าการแปลงตัวแปรต้น (ไม่ว่าจะเป็นตัวแปรเดียวหรือหลายตัวแปร) แล้วออกมาเป็นตัวแปรตามเพียงตัวเดียวเท่านั้น ส่วนในความหมายเชิงคณิตศาสตร์จะอยู่ในบทที่ 8 โดยลักษณะของเขียนฟังก์ชันจะเขียนอยู่ในรูปแบบ

$$\text{ชื่อฟังก์ชัน (ตัวแปรต้นทั้งหมด)} = \text{ตัวแปรตาม}$$

ตัวอย่างที่ 2.1. จากฟังก์ชันที่กำหนดให้ต่อไปนี้ จงหาค่าของฟังก์ชันต่อไปนี้

1. $f(x) = x - 4$

$$f(2) =$$

$$f(3) =$$

$$f(0) =$$

$$f(-1) =$$

$$f(-2) =$$

2. $f(x) = x^2 + 1$

$$f(2) =$$

$$f(1) =$$

$$f(0) =$$

$$f(-1) =$$

$$f(-2) =$$

3. $f(x) = 2^x$

$$f(4) =$$

$$f(2) =$$

$$f(0) =$$

$$f(-2) =$$

$$f(-3) =$$

4. $f(x) = x \cdot 3^x$

$$f(2) =$$

$$f(1) =$$

$$f(0) =$$

$$f(-1) =$$

$$f(-2) =$$

ตัวอย่างที่ 2.2. จากฟังก์ชันที่กำหนดให้ต่อไปนี้ จงหาค่าของฟังก์ชันต่อไปนี้

1. $f(x) = x + 5$

$$f(x - 1) =$$

$$f(x + 2) =$$

$$f(2x) =$$

$$f(3x - 1) =$$

$$f(x^2 - 3) =$$

$$2. f(x) = x^2 - 5$$

$$f(x - 1) =$$

$$f(x + 1) =$$

$$f(x + 2) =$$

$$f(x - 2) =$$

$$f(2x) =$$

$$f(3x - 1) =$$

$$f(4x + 1) =$$

$$3. f(x) = x^2 + 2^x$$

$$f(x - 1) =$$

$$f(x + 3) =$$

$$f(2x + 5) =$$

$$f(3x - 2) =$$

$$f(2x^2) =$$

ตัวอย่างที่ 2.3. จากสมการที่กำหนดให้ต่อไปนี้ จงหา $f(x)$

$$1. f(x + 1) = 2x - 2$$

$$f(x) =$$

$$2. f(x - 1) = x + 5$$

$$f(x) =$$

$$3. f(x + 2) = x^2$$

$$f(x) =$$

$$4. f(x - 2) = x^2 - 5x$$

$$f(x) =$$

$$5. f\left(\frac{1}{x}\right) = \frac{3x + 4}{x}$$

$$f(x) =$$

$$6. f\left(\frac{2}{x}\right) = \frac{5x+6}{x+2}$$

$$f(x) =$$

$$7. f\left(\frac{x-1}{x+1}\right) = x$$

$$f(x) =$$

$$8. f\left(\frac{2x-1}{x+2}\right) = \frac{x-1}{x+1}$$

$$f(x) =$$

โจทย์ปัญหา 2.1. (สอวน คณิต 2558)

ให้ $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ที่กำหนดโดย $f(x+7) = x^2 - 8x + 12$ จงหาว่า $f(-7)$ เท่ากับเท่าไร

โจทย์ปัญหา 2.2. (สอวน คณิต 2552)

ให้ $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ที่สอดคล้องกับสมการ

$$f(x_1 + x_2 + x_3 + x_4 + x_5) = f(x_1) + f(x_2) + f(x_3) + f(x_4) + f(x_5) - 8$$

สำหรับทุก ๆ $x_1, x_2, x_3, x_4, x_5 \in \mathbb{R}$ จงหา $f(0)$

โจทย์ปัญหา 2.3. (สอน คณิต 2554)

ให้ f เป็นพหุนามที่สอดคล้องกับ $f(x+3) = 3x^2 + 7x + 4$

ถ้า $f(x) = ax^2 + bx + c$ แล้ว $a - b + c$ เท่ากับเท่าไร

โจทย์ปัญหา 2.4. (สอน คณิต 2549)

ถ้า $f(x) = 4x$ และ $g(x) = \frac{2}{x-1}$ จงหาค่าของ x ที่ทำให้ $f(g(x)) = g(f(x))$

โจทย์ปัญหา 2.5. (สอน คณิต 2566)

ให้ f เป็นฟังก์ชัน โดยที่

$$f(x) = \begin{cases} x + 10 & \text{เมื่อ } x < 100 \\ f(f(x - 11)) & \text{เมื่อ } x \geq 100 \end{cases}$$

จงหาค่าของ $f(111)$

โจทย์ปัญหา 2.6. (สอวน คณิต 2554)

ให้ f เป็นพหุนามที่สอดคล้องกับ $f(x) = ax^4 - bx^2 + x + 5$ โดยที่ a, b เป็นค่าคงตัว ถ้า $f(-3) = 2$ แล้ว $f(3)$ เท่ากับเท่าไร

โจทย์ปัญหา 2.7. (สอวน คณิต 2553)

ให้ a, b, c เป็นค่าคงที่ และ $P(x) = ax^7 + bx^3 + cx + 5$ ถ้า $P(-7) = 7$ แล้ว $P(7)$ เท่ากับเท่าไร

โจทย์ปัญหา 2.8. (สอวน คณิต 2549)

ให้ $P(x) = Ax^{2549} + Bx^7 + Cx^5 + Dx + E$ เมื่อ A, B, C, D, E เป็นค่าคงตัว
 ถ้า $P(2549) = 2549$ จงหาค่าของ E ที่ทำให้ $P(-2549) = (P(2549))^2$

โจทย์ปัญหา 2.9. (สอวน คณิต 2563)

กำหนดให้ $f\left(\frac{x}{2}\right) = 2x^2 - x + 3$ สำหรับทุก $x \in \mathbb{R}$

จงหาผลคูณของค่า y ทั้งหมดที่ทำให้ $f(3y) = 10$

โจทย์ปัญหา 2.10. (สอวน คอม 2561)

กำหนด

$$f(3-x) = \begin{cases} -3-x & , x < 0 \\ 0 & , x = 0 \\ 3-x & , x > 0 \end{cases}$$

และ $A * B = f(B - A^2)$ แล้วค่าของ $(-1) * f(2)$ มีค่าอยู่ในช่วงใด

1. $(-10, 0)$ 2. $(-5, 1)$ 3. $(5, 10)$ 4. $(-4, 3)$

โจทย์ปัญหา 2.11. (สอวน คอม 2564)

ให้พหุนาม $f(x) = x^3 + ax^2 + 2x + b$ จงหาค่าของ $a + b$ เมื่อ $f(-2) = f(1) = 0$

1. -8

2. -3

3. 3

4. 5

โจทย์ปัญหา 2.12. (สอวน คอม 2564)

จงหาค่าของ 32^* เมื่อกำหนดให้ ตัวดำเนินการ $*$ มีการดำเนินการดังนี้

$$a^* = a - 2$$

$$\text{เมื่อ } a \geq 50$$

$$\text{และ } a^* = ((a + 4)^*)^*$$

$$\text{เมื่อ } a < 50$$

1. 47

2. 48

3. 49

4. 50

โจทย์ปัญหา 2.13. (สอวน คอม 2566)

กำหนด

$$f(x) = \begin{cases} 4 - 3x, & x < -2 \\ \frac{x^2}{4}, & -2 \leq x < 1 \\ 2^x, & x \geq 1 \end{cases}$$

จงหาค่าของ $f(-3) + f(f(-2))$

1. -3

2. 13

3. 15

4. 17

โจทย์ปัญหา 2.14. (สอวน คอม 2565)

วัตถุสามชนิด A, B และ C เคลื่อนที่ในแนวเส้นตรง โดยมีสมการอธิบายระยะทางการเคลื่อนที่ของวัตถุแต่ละชนิดตามเวลา T ซึ่งมีหน่วยวินาทีเป็นดังนี้

- ให้ S_A แทนระยะที่วัตถุ A เคลื่อนที่ สมการคือ $S_A = 10T^2 + 10T + 600$
- ให้ S_B แทนระยะที่วัตถุ B เคลื่อนที่ สมการคือ $S_B = 2T^2 + 800T + 500$
- ให้ S_C แทนระยะที่วัตถุ C เคลื่อนที่ สมการคือ $S_C = T^3 + 100$

ข้อใด กล่าวได้ถูกต้อง

1. ที่เวลาใด ๆ วัตถุชนิด A เคลื่อนที่ได้ระยะทางสูงสุด รองลงมาคือ B และ C เคลื่อนที่ได้ระยะทางน้อยที่สุด
2. ที่เวลาใด ๆ วัตถุชนิด B เคลื่อนที่ได้ระยะทางสูงสุด รองลงมาคือ A และ C เคลื่อนที่ได้ระยะทางน้อยที่สุด
3. หลังจากผ่านไป 1200 วินาที วัตถุชนิด A จะเคลื่อนที่ได้ระยะทางสูงสุด
4. ไม่มีข้อใดถูกต้อง

โจทย์ปัญหา 2.15. (สอวน คณิต 2555)

ให้ $f : \mathbb{Z} \rightarrow \{0, 1\}$ ที่กำหนดโดย $f(1) = 0$ และถ้า $a, b \in \mathbb{Z}$ (a, b อาจจะเท่ากันก็ได้) และ $f(a) = f(b)$ แล้ว $f(a - b) \neq f(a + b)$ ถ้า

$$X = \{a \in \{0, 1, 2, 3, \dots, 2012\} | f(a) = 0\}$$

แล้ว $|X|$ เท่ากับเท่าไร

โจทย์ปัญหา 2.16. (สอวน คณิต 2558)

ให้ f เป็นฟังก์ชันที่สอดคล้องกับสมการ

$$f(x) + 2f\left(\frac{1}{x}\right) = 2x^2$$

ทุก ๆ $x \in \mathbb{R} - \{0\}$ จงหาว่า $f(1) - f(2)$ เท่ากับเท่าไร

โจทย์ปัญหา 2.17. (สอวน คณิต 2558)

ให้ f เป็นฟังก์ชันที่ $y = f(x)$ มีกราฟเป็นพาราโบลาที่สอดคล้องกับ

$$f(x+1) - f(x) = 8x + 3$$

และ $f(0) = 5$ จงหาว่า $f(-1)$ เท่ากับเท่าไร

โจทย์ปัญหา 2.18. (สอวน คณิต 2543)

กำหนดให้ n เป็นจำนวนนับ นิยาม $d(n)$ แทนผลบวกของเลขโดดที่เขียนแทน n

เช่น $d(205) = 2 + 0 + 5 = 7$, $d(1772) = 1 + 7 + 7 + 2 = 17$

ถ้า $N = (10^{n+2} + 2 \cdot 10^n)^2$ แล้ว $d(N)$ มีค่าเท่าไร

โจทย์ปัญหา 2.19. (สอวน คณิต 2544)

กำหนดให้ $F_0(x) = \frac{1}{1-x}$ และ $F_k(x) = F_0(F_{k-1}(x))$ สำหรับทุกจำนวนนับ k

$$\text{และกำหนดให้ } G(n) = \begin{cases} n & \text{เมื่อ } 1 \leq n \leq 9 \\ a_0 + a_1 + a_2 + \dots + a_k & \text{เมื่อ } n > 9 \end{cases}$$

โดยที่ $n = a_k \cdot 10^k + a_{k-1} \cdot 10^{k-1} + \dots + a_1 \cdot 10 + a_0$ แล้ว $F_{2543}(2544) + G(2545)$ มีค่าเท่ากับเท่าใด

โจทย์ปัญหา 2.20. (สอวน คณิต 2546)

ให้ n เป็นจำนวนเต็มบวก กำหนดให้ $d(n)$ แทนผลบวกของเลขโดดทุกจำนวนที่เขียนแทน n เช่น

$$d(2546) = 2 + 5 + 4 + 6 = 17, d(2003) = 2 + 0 + 0 + 3 = 5$$

1. จำนวนเต็มบวก n ที่น้อยที่สุดที่ทำให้ $d(n) = 50$ คือจำนวนอะไร
2. จำนวนเต็มบวก n ที่น้อยที่สุดที่ทำให้ $d(n) = 50$ คือจำนวนอะไร

โจทย์ปัญหา 2.21. (สอวน คณิต 2547)

ให้ N แทนจำนวนเต็มบวก

กำหนดให้ $d(N)$ แทน ผลบวกของเลขโดดที่เขียนแทน N

เช่น $d(1071) = 1 + 0 + 7 + 1 = 9$ ให้ $U = \{1, 2, 3, \dots, 1000\}$ และ $X = \{x \in U \mid d(x) = 6\}$
แล้วจำนวนสมาชิกในเซต X เท่ากับเท่าไร

โจทย์ปัญหา 2.22. (สอวน คณิต 2550) ให้ n เป็นจำนวนเต็มบวก ถ้า $s(n)$ แทนผลบวกของเลขโดดทุกจำนวน ที่เขียนแทน n จงหาผลบวกของจำนวนเต็มบวก n ทุกจำนวนที่สอดคล้องกับ

$$n - s(n) = 666$$

จงใช้ข้อมูลต่อไปนี้ในการตอบโจทย์ปัญหา 2.23 ถึงโจทย์ปัญหา 2.24

กำหนดให้ n เป็นจำนวนเต็มบวก

ให้ $\text{Sum}(n)$ แทน ผลบวกของเลขโดดทุกจำนวนที่เขียนแทน n ในระบบเลขฐาน 10

เช่น $\text{Sum}(1135) = 1 + 1 + 3 + 5 = 10$

โจทย์ปัญหา 2.23. (สอวน คณิต 2551)

ให้ $N = (10^2 + 1)(10^{2^2} + 1)(10^{2^3} + 1) \dots (10^{2^7} + 1)$ จงหา $\text{Sum}(N)$

โจทย์ปัญหา 2.24. (สอวน คณิต 2551)

ให้ $X = \{ \text{Sum}(7n) | n \in \{1, 2, 3, \dots, 10000\} \}$

ถ้า a เป็นจำนวนที่น้อยที่สุดใน X และ b เป็นจำนวนที่มากที่สุดที่สุดใน X

แล้ว $a + b$ เท่ากับเท่าไร

โจทย์ปัญหา 2.25. (สอวน คณิต 2551)

กำหนดให้ n เป็นจำนวนเต็มบวก

ให้ $D(n)$ แทน เซตของเลขโดดที่เขียนแทน n

เช่น $D(1231) = \{1, 2, 3\}$ และ $M(742) = \{2, 4, 7\}$

จงหาจำนวนเต็มบวก N ที่สอดคล้องกับสมบัติ

1. $10000 \leq N \leq 100000$
2. $D(n)$ มีสมาชิก 3 ตัว และ $D(n) \subseteq \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}$

โจทย์ปัญหา 2.26. (สอวน คณิต 2563)

ให้ $B(n)$ แทนจำนวนของคู่เลขโดดที่อยู่ติดกันแต่ไม่เหมือนกัน
เมื่อ n เป็นจำนวนที่เขียนในระบบตัวเลขฐานสอง เช่น

$$B(14) = B(1110_2) = 1$$

$$B(17) = B(10001_2) = 2$$

$$B(20) = B(10100_2) = 3$$

$$B(45) = B(101101_2) = 4$$

สำหรับ $1 \leq n \leq 64$ มีจำนวนเต็ม n ทั้งหมดกี่ตัว ที่ $B(n) = 2$

โจทย์ปัญหา 2.27. (สอน คณิต 2568)

จำนวนเต็มบวกสามหลัก n สามารถเขียนในระบบเลขฐานสิบได้เป็น abc

โดยที่ a, b, c แทนเลขโดดในหลักร้อย หลักสิบ และหลักหน่วย ตามลำดับและ $a \neq 0$

กำหนดให้ $d(n) = a^2 + b^2 + c^2$ และ $s(n) = a + 2b + c$

จำนวนเต็มบวกสามหลัก n เรียกว่า **จำนวนวิเศษ** ถ้า $d(n) \leq 2s(n)$

มีจำนวนวิเศษทั้งหมดกี่จำนวน

โจทย์ปัญหา 2.28. (สอน คณิต 2568)

สำหรับจำนวนเต็มบวก m ใด ๆ ให้ $S(m)$ แทนผลบวกของเลขโดดทั้งหมดที่ได้จากการเขียน m ในระบบเลขฐานสิบ ถ้า $N = 999 \dots 9$ เป็นจำนวนเต็มบวกที่มี n หลัก โดยแต่ละหลักเป็นเลข 9 เมื่อ n เป็นจำนวนเต็มบวก และ $S(N^3) = 486$ แล้ว ค่าของ n เท่ากับเท่าใด

2.2 ลำดับ

ลำดับ ถือว่าเป็นฟังก์ชันหนึ่งโดยที่มีตัวแปรต้นเป็นจำนวนนับ ในบทนี้เราพิจารณาภายใต้ตัวแปรตามเป็นจำนวนจริงใด ๆ โดยเราจะเขียนสัญลักษณ์

$$a_n = f(n)$$

สำหรับทุกจำนวนนับ n และจะเรียก $a_1, a_2, a_3, \dots, a_n, \dots$ ว่าเป็นลำดับบนจำนวนจริง ก็ต่อเมื่อ a_k เป็นจำนวนจริง สำหรับทุกจำนวนนับ k

ตัวอย่างที่ 2.4. กำหนดให้ a_n เขียนอยู่ในรูปปิด จงหาค่าของ a_1, a_2, a_3

1. $a_n = 2n + 1$

$$a_1 =$$

$$a_2 =$$

$$a_3 =$$

2. $a_n = n^2 - 2n$

$$a_1 =$$

$$a_2 =$$

$$a_3 =$$

3. $a_n = n^2 + 4n + 5$

$$a_1 =$$

$$a_2 =$$

$$a_3 =$$

4. $a_n = 2^n$

$$a_1 =$$

$$a_2 =$$

$$a_3 =$$

5. $a_n = n!$

$$a_1 =$$

$$a_2 =$$

$$a_3 =$$

โจทย์ปัญหา 2.29. (สอน คอม 2562)

กำหนดให้ลำดับชนิดหนึ่งมีรูปทั่วไป คือ $S_n = S_{n-1} + S_{n-2}$ และกำหนด $S_1 = 5$ และ $S_2 = 2$ จงหาผลรวมของสมาชิกลำดับที่ 4, 5 และ 6

1. 39

2. 50

3. 57

4. 64

โจทย์ปัญหา 2.30. (สอน คอม 2565)

ให้ลำดับตัวเลขเป็น $a_0 = 1, a_1 = 1, a_2 = 1, a_3 = 5, a_4 = 5, a_5 = 21$

จงพิจารณาว่า a_n ควรเป็นข้อใด

1. $a_n = 2a_{n-1} + 1$

2. $a_n = 4a_{n-2} + 1$

3. $a_n = a_{n-4} + 2$

4. $a_n = 2a_n + 1$

โจทย์ปัญหา 2.31. (สอวน คณิต 2555)

ให้ $a_1, a_2, a_3, \dots, a_{2012}$ เป็นลำดับของจำนวนจริงที่มีสมบัติว่า ผลบวกของสามพจน์ที่เรียงกันในลำดับนี้เท่ากับ 30 และ $a_3 = 5$ จงหาว่า $a_{2011} + a_{2012}$ เท่ากับเท่าไร

โจทย์ปัญหา 2.32. (สอวน คณิต 2555)

ให้ $a_1, a_2, a_3, \dots$ แทนลำดับของจำนวนเต็มบวกที่สอดคล้องกับ

$a_1 = 1, a_2 = 2, a_3 = 4, a_4 = 5, a_5 = 7, a_6 = 8, \dots$ (ตัดพจน์ที่เป็นพหุคูณของ 3 ออกจากลำดับของจำนวนเต็มบวก) ให้ $N \in \mathbb{Z}^+$ กำหนด

$$S(N) = \{k \in \mathbb{Z}^+ | \exists i \in \mathbb{Z}^+ \cup \{0\} [a_{i+1} + a_{i+2} + a_{i+3} + \dots + a_{i+k} = N]\}$$

จงหาว่า $|S(300)|$ เท่ากับเท่าไร

โจทย์ปัญหา 2.33. (สอน คณิต 2552)

กำหนดลำดับฟีโบนัชชี $F_1, F_2, F_3, \dots$ โดย $F_1 = F_2 = 1$ และ $F_{n+1} = F_n + F_{n-1}$ เมื่อ $n \geq 2$ ให้

$$X = \{n | 1 \leq n \leq 1000 \text{ และ } 13 \text{ เป็นตัวประกอบของ } F_n\}$$

จงหา $|X|$

2.3 อนุกรม

กำหนดให้ $a_1, a_2, a_3, \dots, a_n, \dots$ เป็นลำดับ นิยามสัญลักษณ์

$$\sum_{k=1}^n a_k = a_1 + a_2 + a_3 + \dots + a_n$$

ตัวอย่างที่ 2.5. จงหาค่าของ

1. $\sum_{k=1}^4 k =$

2. $\sum_{k=2}^5 k^2 =$

3. $\sum_{k=7}^{10} k(8 - k) =$

4. $\sum_{k=1}^6 2^k =$

5. $\sum_{k=0}^3 (3k + 2) =$

6. $\sum_{k=5}^6 (k^2 - 4k) =$

ทฤษฎีบท 2.1: อนุกรมที่ควรรอบ

กำหนดให้ a เป็นจำนวนจริงใด ๆ และ n เป็นจำนวนนับใด ๆ เราจะได้ว่า

1. $\sum_{k=1}^n a = na$

2. $\sum_{k=1}^n k = 1 + 2 + 3 + \dots + n = \frac{n(n+1)}{2}$

3. $\sum_{k=1}^n k^2 = 1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + n^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}$

4. $\sum_{k=1}^n k^3 = 1^3 + 2^3 + 3^3 + \dots + n^3 = \left(\frac{n(n+1)}{2}\right)^2$

ตัวอย่างที่ 2.6. จงหาค่าของ

$$1. \sum_{k=1}^{20} 4 =$$

$$2. \sum_{k=1}^{30} k =$$

$$3. \sum_{k=1}^{20} k^2 =$$

$$4. \sum_{k=1}^{10} k^3 =$$

$$5. 1 + 2 + 3 + \dots + 199 =$$

$$6. 1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + 99^2 =$$

$$7. 1^3 + 2^3 + 3^3 + \dots + 49^3 =$$

ทฤษฎีบท 2.2: สมบัติของอนุกรม

กำหนดให้ $a_1, a_2, a_3, \dots$ และ $b_1, b_2, b_3, \dots$ เป็นลำดับบนจำนวนจริง c เป็นจำนวนจริง และ n เป็นจำนวนนับใด ๆ เราจะได้ว่า

$$1. \sum_{k=1}^n ca_k = c \sum_{k=1}^n a_k$$

$$2. \sum_{k=1}^n (a_k \pm b_k) = \sum_{k=1}^n a_k \pm \sum_{k=1}^n b_k$$

ตัวอย่างที่ 2.7. จงหาค่าของ

$$1. \sum_{k=1}^{15} (k^2 + k) =$$

$$2. \sum_{k=1}^{19} 4k^3 =$$

$$3. \sum_{k=1}^{13} (k^2 + k - 3) =$$

$$4. \sum_{k=1}^{10} (4k^2 - 5) =$$

โจทย์ปัญหา 2.34. (สอวน คอม 2562)

จงหาค่าของ $\sum_{i=1}^n (n - i)$ เมื่อ $n = 100$

1. 4750   2. 4850   3. 4950   4. 5050

โจทย์ปัญหา 2.35. (สอวน คอม 2566)

ผลรวมของจำนวนคู่ที่เป็นบวก 100 จำนวนแรกคือ

1. 2550   2. 5050   3. 10000   4. 10100

โจทย์ปัญหา 2.36. (สอวน คอม 2561)

กำหนด $f(x) = 2x + 4$ และ $g(x) = x^2$

นิยาม $\sum_{i=1}^n h(i) = h(1) + h(1) + \dots + h(n)$ จงหาค่าของ $\sum_{i=1}^4 (f(i) + g(i))$

1. 20   2. 16   3. 30   4. 66

โจทย์ปัญหา 2.37. (สอน คอม 2545)

$$\text{กำหนดให้ } x = \left(1 + \frac{1}{1}\right) \left(1 + \frac{1}{2}\right) \left(1 + \frac{1}{3}\right) \dots \left(1 + \frac{1}{100}\right)$$

$$\text{และ } y = -2 + 3 - 4 + 5 - 6 + \dots + 199$$

จงหาผลคูณของ x และ y

โจทย์ปัญหา 2.38. (สอน คณิต 2565)

$$\text{กำหนดให้ } x \text{ เป็นจำนวนจริง และ } a = x + (x + 1) + (x + 2) + \dots + (x + 10),$$

$$b = 8 + 16 + 24 + \dots + 80 \text{ และ } c = 88x$$

ถ้า $4a^2 + b + c + 4 = 0$ จงหาค่าของ c (ตอบเป็นจำนวนเต็ม)

โจทย์ปัญหา 2.39. (สอน คอม 2566)

กำหนด f เป็นฟังก์ชันเชิงเส้นที่ไม่ขนานกับแกน X และแกน Y ที่ทำให้

$$f(1) + f(2) + f(3) + \dots + f(10) = 140$$

$$\text{และ } f(f(1)) + f(f(2)) + f(f(3)) + \dots + f(f(10)) = 310$$

จงหาค่าของ $f(1)$

1. 1

2. 3

3. 5

4. 7

โจทย์ปัญหา 2.40. (สอวน คณิต 2551)

ให้ $f : \mathbb{Z}^+ \rightarrow \mathbb{Z}$ ที่กำหนดโดย

$$f(n) = \sum_{i=1}^n (-1)^{i+1} i$$

จงหาจำนวนเต็มบวก a, b ที่ $a + b$ น้อยที่สุด และ $f(a) + f(b) + f(a + b) = 2008$

โจทย์ปัญหา 2.41. (สอวน คณิต 2561)

สำหรับจำนวนนับ n ใดๆ นิยามฟังก์ชัน $P(n)$ เป็นผลคูณของเลขโดด ที่ไม่เป็นศูนย์ของ n ในระบบฐานสิบ (ตัวอย่างเช่น $P(1023) = 1 \times 2 \times 3 = 6$) จงหาค่าของ $\sum_{n=1}^{99} P(n)$

โจทย์ปัญหา 2.42. (สอวน คณิต 2567)

กำหนดให้ $A = \{1, 2, \dots, 67\}$ จงหาจำนวนของสับเซต H ทั้งหมดของเซต A โดยที่ผลบวกของสมาชิกทั้งหมดในเซต H มีค่าเท่ากับ 2272

โจทย์ปัญหา 2.43. (สอวน คณิต 2554)

ให้ $n \in \mathbb{Z}^+$ กำหนด $E(n)$ แทน ผลบวกของเลขโดดที่เป็นจำนวนคู่ ทุกจำนวนที่เขียนแทน n

เช่น $E(21483) = 2 + 4 + 8 = 14$ จงหา $\sum_{i=1}^{100} E(i)$

โจทย์ปัญหา 2.44. (สอวน คณิต 2558)

ให้ f เป็นฟังก์ชันที่สอดคล้องกับสมการ

$$xf(x) + 2xf(-x) = -1$$

จงหาว่า $\sum_{i=1}^{100} f\left(\frac{1}{i}\right)$ เท่ากับเท่าไร

โจทย์ปัญหา 2.45. (สอวน คณิต 2557)

ให้ $f : \mathbb{Z}^+ \rightarrow \mathbb{Z}$ ที่กำหนดโดย $f(n)$ เท่ากับ k เป็นจำนวนเต็ม ที่มากที่สุดที่ 10^k เป็นตัวประกอบของ $n!$ จงหาว่า $\sum_{i=1}^{100} f(i)$ เท่ากับเท่าไร

อนุกรมเทเลสโคปิก

กำหนดให้ $a_1, a_2, a_3, \dots, a_n, \dots$ เป็นลำดับบนจำนวนจริง

เราเรียก $\sum_{k=1}^n a_k$ ว่าอนุกรมเทเลสโคปิก ก็ต่อเมื่อมีลำดับ $b_1, b_2, b_3, \dots, b_n, \dots$ ที่ทำให้ $a_1 = b_1$ และ

$$a_k = b_k - b_{k-1}$$

สำหรับทุกจำนวนนับ k ที่มากกว่าสอง และเราจะได้ว่า $\sum_{k=1}^n a_k = b_n$

ตัวอย่างที่ 2.8. จงหาค่าของอนุกรมต่อไปนี้

$$1. \sum_{k=1}^{50} \frac{1}{n(n+1)}$$

$$2. \sum_{k=1}^{100} \frac{1}{n(n+1)(n+2)}$$

$$3. \sum_{k=1}^{99} \frac{1}{\sqrt{n+1} + \sqrt{n}}$$

$$4. \sum_{k=1}^{63} \frac{\sqrt{n+1} - \sqrt{n}}{\sqrt{n(n+1)}}$$

โจทย์ปัญหา 2.46. (สอวน คณิต 2550)

ให้ f และ g เป็นฟังก์ชันที่กำหนดโดย $f(n) = n^3$ และ $g(n) = f(n+1) - f(n)$

จงหาค่าของ $\frac{1}{10}(g(0) + g(1) + g(2) + \dots + g(9))$

โจทย์ปัญหา 2.47. (สอวน คณิต 2553)

ให้

$$a_{n+1} = \frac{1}{1 + \frac{1}{a_n}}$$

เมื่อ $n = 1, 2, 3, \dots, 2009$ และ $a_1 = 1$ จงหา $a_1a_2 + a_2a_3 + a_3a_4 + \dots + a_{2009}a_{2010}$

โจทย์ปัญหา 2.48. (สอวน คณิต 2553)

ให้ a เป็นจำนวนเต็มบวก กำหนดให้ $f(1) = a$ และ

$$f(1) + f(2) + f(3) + \dots + f(n) = n^2 f(n)$$

เมื่อ $n > 1$ จงหาค่า a ที่น้อยที่สุดที่ทำให้ $f(100)$ เป็นจำนวนเต็ม

โจทย์ปัญหา 2.49. (สอวน คณิต 2560)

ให้ $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}$ เป็นฟังก์ชันที่นิยามโดย $f(1) = 2017$ และ

$$f(1) + f(2) + f(3) + \dots + f(n) = n^2 f(n)$$

สำหรับทุกจำนวนเต็มบวก $n \geq 2$ จงหาค่าของ $\frac{1}{f(2017)}$

จงใช้ข้อมูลต่อไปนี้ในการตอบโจทย์ปัญหา 2.50 ถึงโจทย์ปัญหา 2.53

ให้ $f : \mathbb{Z}^+ \rightarrow \mathbb{Z}$ ที่กำหนดโดย

$$f(n) = \sum_{i=1}^n (i+1)! \cdot i^2$$

และให้ $X_n = \{p \in \mathbb{Z}^+ | p \text{ เป็นจำนวนเฉพาะ และ } p \text{ หาร } f(n) - 2 \text{ ลงตัว}\}$

และ $Y_m = \{n \in \mathbb{Z}^+ | |X_n| = m\}$

โจทย์ปัญหา 2.50. (สอวน คณิต 2558)

ให้ $N = f(4)$ จงหาผลบวกของเลขโดดที่เขียนแทน N

โจทย์ปัญหา 2.51. (สอวน คณิต 2558)

จงหา $|X_{600}|$

โจทย์ปัญหา 2.52. (สอน คณิต 2558)

จงเขียน Y_{80} แบบแจกแจงสมาชิก

โจทย์ปัญหา 2.53. (สอน คณิต 2558)

จงหา $\sum_{i=11}^{20} |Y_i|$

โจทย์ปัญหา 2.54. (สอวน คณิต 2558)

 ให้ $f : \mathbb{Q} \rightarrow \mathbb{Q}$ ที่สอดคล้องกับสมการ

$$f(xy) = f(x)f(y) - f(x+y) + 1$$

 สำหรับทุก ๆ $x, y \in \mathbb{Q}$ และ $f(1) = 2$ จงหาว่า $f(10)$ เท่ากับเท่าไร

โจทย์ปัญหา 2.55. (สอวน คณิต 2558)

 ให้ $f : \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}$ ที่สอดคล้องกับสมการ

$$f(x+y) = f(x) + f(y) - 5$$

 สำหรับทุก ๆ $x, y \in \mathbb{Z}$ และ $f(1) = 10$ จงหาว่า $f(10)$ เท่ากับเท่าไร

โจทย์ปัญหา 2.56. (สอวน คณิต 2543)

 กำหนดให้ f, g, h เป็นฟังก์ชันบนจำนวนจริงซึ่ง

$$f(x) = x^3 - 1, g(x) = x^3 + 1 \text{ และ } h(x) = \frac{f(x)}{g(x+1)}$$

 กำหนดให้ $a = h(100), b = \frac{1+3+5+\dots+99}{2+4+6+\dots+100}$
 และ $c = \frac{1}{1 \times 2} + \frac{1}{2 \times 3} + \frac{1}{3 \times 4} + \dots + \frac{1}{99 \times 100}$

 ค่าของ $[a] + [b] + [c]$ มีค่าเท่าไร